

Algemene beschouwingen PvdA Zevenaar Meerjarenbegroting 2022-2025: Operatie geslaagd, patiënt overleden

Voorzitter, dit moment zou een politiek hoogtepunt moeten zijn. Iets waar je als politieke partij zin in hebt, naar uit kijkt. De algemene beschouwingen voor de begroting. Wat willen wij voor de toekomst, wat is de visie van de Partij van de Arbeid in Zevenaar, dit is het moment in het jaar om dat te delen.

Toch voorzitter, zakte me bij de voorbereidingen de moed in de schoenen. Het is frustrerend om te weten dat we als partij hier in deze raadszaal geen verschil kunnen maken. Wat kan de PvdA Zevenaar...? Anders dan herhalen wat al gezegd is in de afgelopen jaren? En wie luistert? De verhoudingen binnen deze gemeenteraad zijn duidelijk, en dus ook de stemming. Over een paar maanden hebben we verkiezingen. In de voorbereidingen daar naartoe ga je als politieke partij terugkijken, wat is er gebeurd, wat heb je bereikt en wat wil je voor de toekomst? Dat geldt voor onze partij, maar ook voor mij persoonlijk. Ik kies ervoor een goede dosis gezonde naïviteit te hanteren in mijn politieke werk. Gezonde naïviteit is voor mij een keuze. Een manier van omgaan met de realiteit. Wetend dat je het verschil niet altijd kunt maken in de uitslag van de stemming, en toch ervoor kiest anderen te vertellen hoe het ook kan. Eerlijker, socialer. En uiteindelijk doe ik het niet voor de vergaderingen in de raad. Maar om het verschil wat we kunnen maken voor dat ene gezin dat net de eindjes niet aan elkaar kan knopen, of een klein beetje hulp nodig heeft van de gemeente om het verder zelf te kunnen doen.

Naïviteit is soms heel goed, omdat het je behoed als mens, als politieke partij voor cynisme. Het zorgt ervoor dat je blijft geloven in het goede van de mens, de juiste intenties, het wordt beter, het kan anders. Het laat je zien wat wel goed gaat. En met die bril kijk ik ook naar wat wel goed gaat in deze begroting en gemeenteraad.

En begrijp naïviteit niet verkeerd, het staat niet gelijk aan het sluiten van je ogen voor de realiteit. De realiteit is dat de rijken steeds rijker worden, we lezen het deze week in de krant. De realiteit is dat inkomensongelijkheid een groeiend probleem is. Steeds meer en meer mensen, met een goede baan ondervinden problemen om aan het einde van de maand de eindjes aan elkaar te knopen. De coronacrisis laat duidelijker dan ooit tevoren zien waar kwetsbaarheden in onze samenleving zitten en vergroot de verschillen die er al zijn. Wie kwetsbaar is, wordt dubbel zo hard geraakt. In deze tijd van onzekerheid en kwetsbaarheid hebben mensen behoefte aan zekerheid. Partij van de Arbeid streeft naar een samenleving waar sprake is van echt samen. Iedereen doet mee. Tegelijkertijd een samenleving waar we respectvol met elkaar omgaan, fatsoenlijk en solidair.

Kortom terugkijkend, wat ging er goed en wat moet beter? Ik kan het maar op een manier samenvatten en dat is ook de reden waarom ik opzag tegen dit moment. Samenvattend is het beeld van de PvdA op de meerjarenbegroting die nu voorligt: Operatie geslaagd en patiënt overleden.

Operatie geslaagd omdat er goede dingen gebeuren in deze gemeente. En misschien wordt het niet vaak genoeg door ons gezegd, dat weten we echt. Misschien gaat er wel 80% goed. Alleen wat onderschat wordt is de impact van de 20% die niet goed gaat, die impact op onze inwoners, verenigingen en ondernemers is 100%. En ik denk dat deze coalitie dat ook voelt, en merkt. Waarom anders nog een communicatiemedewerker aannemen om iedereen uit te leggen dat we het allemaal niet goed begrijpen. Wat gaat goed, operatie geslaagd: onze positie in de regio, de ceremoniële zaken, de inzet op duurzaamheid, het Corona herstelplan, het onderhoud aan wegen. Wat ook goed gaat, operatie geslaagd, zijn de financiële cijfers in deze begroting. Zwarte cijfers, positief resultaat, en een enorm hoog weerstandvermogen. Dat is ook een argument wat genoemd wordt in het raadsvoorstel: "een gezonde

financiële huishouding van de gemeente heeft de hoogste prioriteit". Dat is zichtbaar in deze begroting. En tegelijkertijd pijnlijk, zeer.

Het weerstandvermogen in de begroting gaat met de septembercirculaire van 6,26 naar 7,67. Dit kengetal zegt iets over hoe goed de gemeente instaat is om risico's financieel te ondervangen. 2 betekent een uitstekend weerstandsvermogen. Wat betekent dan 7,5? Dat we meer dan uitstekend in staat zijn om risico's te ondervangen omdat we genoeg algemene reserve hebben. Een soort spaarrekening. Het is prachtig om deze basis te kunnen leggen voor het nieuwe college, tegelijkertijd zijn we geen spaarbank als gemeente. Laten we wel wezen, de gemeente Zevenaar heeft geluk gehad. Het zijn niet de slimme keuzes geweest. Het is gewoon extra geld vanuit het rijk.

Een andere constatering die PvdA Zevenaar doet is dat deze begroting vol met tegenstrijdigheden staat. Mooie woorden over ons beleid, en wat onze intenties zijn en wat we nastreven. Tegelijkertijd laat de praktijk zien dat deze gemeente er geen geld voor over heeft, bezuinigingen doorvoert, het overlaat aan de markt of vrijwilligers, of gewoon niets doet.

Voorzitter, ik zei het net al operatie geslaagd, patiënt overleden.

Patiënt overleden, omdat we de menselijke maat niet meer als hoogste prioriteit zien. We kijken niet naar de groep mensen die door de bommen van de overheid, de oplossing niet ziet voor kleine en soms grote problemen. Patiënt overleden omdat we inwoners informeren en niet in dialoog durven gaan. Niet het echte gesprek durven te voeren. Regels opwerpen die we niet kunnen uitleggen. Patiënt overleden omdat dit college de Seanderse saus, dat wat onze gemeente leuk, mooi en solidair maakt, heeft wegbezuinigd. Misschien zou ik moeten zeggen als ik mijn naïeve bril opzet, heeft moeten wegbezuinigen. Pijnlijke keuzes heeft moeten maken. Patiënt overleden omdat dit college ervoor heeft gekozen om veel moeilijke besluiten vooruit te schuiven door uit te stellen. Laat een ander het maar oplossen. Het probleem is neergelegd bij het volgende college. Patiënt overleden omdat kleine kernen en dorpen voorzieningen kwijtraken, het onkruid de wegen overwoekert en de leefbaarheid verslechterd.

PvdA Zevenaar zou andere keuzes hebben gemaakt. Dat deden we in 2019 met een alternatieve begroting samen met de oppositie, in 2020 en nu in 2021 weer. De Partij van de Arbeid wil een toekomstbestendige begroting, maar ook een sociale begroting. En dat heeft zich vertaald in een meerder amendementen. Binnen de oppositie op verschillende plekken breed meegetekend.

Dit totaalpakket is gericht op preventie binnen het sociaal domein en op het behouden van activiteiten en voorzieningen op verschillende terreinen zoals welzijn, cultuur, sport, leefbaarheid. Ons pakket legt de rekening zo min mogelijk neer bij onze inwoners en ondernemers. Wij zien dit niet als nieuw beleid, maar als het herstellen van bezuinigingen. Preventie stoppen betekent de omgekeerde wereld voor wat betreft de PvdA. De gemeente geeft dan geen antwoord op een hulpvraag en je garandeert een hogere instroom in de professionele zorg. Preventie is hetzelfde als voorkomen is beter dan genezen, beter voor onze inwoners, en als gevolg ook beter voor de financiën van de gemeente. De PvdA wil pijnlijke keuzes uit het verleden herstellen, en dus het behoud van het kindpakket, de Gelrepas, uniek sporten, het mantelzorgcompliment, geld voor sociale raadslieden voor inwoners met juridische vraagstukken, wij willen geld beschikbaar stellen voor culturele festivals, muziekstad, en de NME. Ook willen wij de hondenbelasting afschaffen, een achterhaalde en ouderwetse belasting uit de tijd dat honden nog werkdieren waren. En een voorstel dat sommigen zal verbazen, we willen de OZB verlagen, of eigenlijk een verhoging terugdraaien. Als het financieel moeilijk gaat betalen velen van ons de rekening. Zevenaar heeft extra middelen vanuit het Rijk ontvangen en een buitenproportioneel hoog weerstandvermogen. Dan hoeven inwoners en ondernemers niet nog meer te belasten? Immers als we tekorten hebben delen we de lasten, en nu dus ook de lusten.

Voorzitter, de Partij van de Arbeid biedt een alternatief. Een totaalpakket aan maatregelen die opgeteld bij elkaar nog steeds een positief resultaat laat zien onder aan de streep in 2022, 2024 en 2025. 3 van de 4 begrotingsjaren. We hebben in het verleden gezien dat deze gemeente goed in staat is om incidentele

middelen om te zetten naar structurele middelen. Of te gebruiken als dekking voor 4 jaar structureel en daarna te herzien. Financiële argumenten zijn onvoldoende als je deze afzet tegen de inhoudelijke voordelen. Geld is een middel om doelen te bereiken, geen doel op zich. Laten we de juiste dingen doen met het geld wat tot onze beschikking staat waardoor de patiënt niet overlijdt.

De PvdA Zevenaar kiest voor een consistente en herkenbare lijn. En mocht u dit niet herkennen kijk dan ook de begrotingsbehandeling van de afgelopen 3 jaar terug, onze kernboodschap en ons standpunt zijn gelijk gebleven. Wat waarschijnlijk ook gelijk is gebleven is het standpunt van andere partijen, de coalitie. Ik roep u op. Als u geen bereidheid voelt in uw politieke overtuiging om met ons mee te bewegen dit keer, heb dan ook het respect voor ons standpunt om de discussie niet aan te gaan en gewoon over te gaan tot stemmen. Dan heeft de PvdA Zevenaar kunnen laten zien waar we voor staan, en kunt u gewoon aan het einde tegen stemmen. U zult mij niet beledigen als u niet reageert, en denkt waarvan akte. Niet reageren is ook een keuze! Uw stemgedrag kan voldoende zeggen.

Dan nog als laatste een aanvulling maar niet minder belangrijk woningbouw: De problematiek op de woningmarkt is voor alle partijen hier aanwezig bekend. De PvdA Zevenaar is van mening dat de gemeente te weinig doet om het verschil te maken. De verkeerde kansen ziet, en bijvoorbeeld Vestersbos negeert als woningbouwlocatie, of de kracht van flexbouwen en wonen onderschat. Ook tiny houses zijn mogelijkheden. Iedere partij zal zijn eigen voorbeelden hebben, kortom er moet een samenhangend plan komen, en wel zo snel mogelijk.

Afrondend voorzitter, met geheven hoofd en gekozen naïviteit zit ik hier vandaag en heb ik de algemene beschouwingen van de PvdA Zevenaar mogen verwoorden en laten wij zien wat ons alternatief is. Toekomstbestendig, sociaal en met herstel van pijnlijke keuzes.